

EL GONG

LUDMILLA LACUEVA CANUT
Escriptora

La sisena

Temps era temps el batlle, episcopal i francès, s'escollia a través de la sisena –una llista de sis candidats– que va desaparèixer amb la Constitució del 1993. Al 1889, Charles Romeu, veguer francès, explicava que el càrrec de batlle era molt cobejat atès el salari que tenia, així com el tractament oficial que se li donava. Per aquesta raó no s'inclouïa mai el nom del batlle sortint, cosa que Romeu lamentava sobretot quan pensava que havia fet molt bona feina.

El costum volia que demanés al Consell General de presentar la sisena. Aquell 1889 proposaven Miquel Duedra per Canillo; Mas per Encamp; Ceferino Riba, *Ferino*, per Ordino; Jacinto Areny, *Torres de Pal*, per La Massana; Pere Tomàs, *Cerola*, per Andorra la Vella, i Anton Huguet per Sant Julià. Un aspecte que es tenia en consideració era que el batlle fos de Canillo o Encamp, parròquies que els eren favorables i que es trobaven en el camí que connectava França amb Andorra. D'aquesta manera les comunicacions d'eventuals aldarulls arribarien amb rapidesa. Tot i això, els candidats no sempre eren del seu grat i l'havien d'escollir en una altra parròquia. De Riba-Ferino sabem que era administrador dels béns de D. Guillem d'Areny Plandolit i de Pere Tomàs, segons les informacions que té el veguer, havia viscut durant anys a Barcelona i Amèrica. Va ser cònsol d'Andorra fins el desembre de 1887 i, tot i ser un antic partidari de la Mitra d'Urgell, sembla ser que s'havia posicionat a favor de les

idees franceses. Pere Tomàs va ser finalment escollit per un període de tres anys.

Romeu informa al nou batlle sobre les seves funcions. Li recomana de no perdre de vista que és el batlle de tots els andorrans i que ha d'evitar de ser l'home només d'alguns, d'esquivar les divisions i desacords personals però sobretot s'ha d'esforçar per guanyar-se la seva confiança. No descuidarà cap aspecte per tal de procurar una dedicació absoluta a França i justificar la confiança que han tingut amb ell a més de defugir dels conflictes, cosa que serà fàcil ateses les bones relacions que existeixen entre França i la Mitra.

En els primers vuit dies de cada mes, li adreçarà un informe que dividirà en tres parts: informacions judicials relatives a les seves funcions de batlle, nombre d'afers jutjats el mes anterior ja sigui davant del jutge o davant els tribunals dels copríneps; informacions relatives a l'ordre públic a les Valls, crims, delictes, multes, armes; i informacions sobre la situació política mensual. Eleccions, qüestions de concessions i duanera, sessions del Consell. El contingut d'aquests informes no podran ser coneguts d'altres persones tret del batlle i del seu secretari. Serà el mateix per la correspondència, que rebrà al seu domicili.

Com a curiositat, sapiguen que el 1896 el batlle episcopal donava audiència tots els dijous a les 10 hores i el batlle francès tots els dissabtes a la mateixa hora.